

หมวดที่ 2

การศึกษาของประเทยุโรปตะวันตก และประเทศใกล้เคียง

บทที่ 5

การศึกษาของประเทศอังกฤษ

อังกฤษเป็นประเทศที่ประกอบด้วย 4 ประเทศรวมเป็นสหราชอาณาจักร มีการปกครองร่วมกันคือ อังกฤษ เวลส์ สกอตแลนด์ และไอร์แลนด์เหนือ สามส่วนแรกคือ อังกฤษ เวลส์ และสกอตแลนด์ตั้งอยู่ในเกาะบริเตนใหญ่ และรวมเรียกเขตการปกครองตามชื่อของเกาะ ส่วนไอร์แลนด์เหนือ เป็นดินแดนตั้งอยู่ทางภาคเหนือของเกาะไอร์แลนด์ ทั้งสี่ส่วนนี้ อังกฤษเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากที่สุด ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง ศูนย์กลางการปกครองอยู่ที่ลอนดอน ซึ่งเป็นทั้งเมืองหลวงของอังกฤษและสหราชอาณาจักร แต่ละประเทศต่างก็มีผู้แทนอยู่ในรัฐสภาที่เวสต์มินสเตอร์ ภาษาที่ใช้แตกต่างกันอยู่บ้าง เวลส์ใช้ภาษาของตนเอง ส่วนสกอตแลนด์และไอร์แลนด์เหนือก็ยังมีภาษาท้องถิ่นกันอยู่บ้าง ภาษาทางการจึงต้องใช้สองภาษา เนื่องจาก 3 ใน 4 ของประชากรทั้งหมดอาศัยอยู่ในอังกฤษ จึงถือระบบการศึกษาของอังกฤษเป็นหลัก

แม้จะมีเนื้อที่ค่อนข้างเล็กแต่ก็อุดมไปด้วยภูมิประเทศที่แตกต่างกันหลายแบบ มีเนื้อที่ประมาณ 244,811 ตารางกิโลเมตร มีพลเมืองประมาณ 56 ล้านคน นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ โดยทั่วไปอากาศอบอุ่น ประชากรส่วนใหญ่ดำรงชีวิตด้วยการอุตสาหกรรมและการค้า ส่งสินค้าออกเป็นอันดับที่ 5 ของโลก สินค้าออกกว่าร้อยละ 9 เป็นประเภทหัตถกรรม เป็นตลาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของอาหารและวัตถุดิบ แม้จะอุดมด้วยทรัพยากรพลังงานเช่น ถ่านหิน และแก๊สธรรมชาติ แต่แร่ธาตุอื่นใดพอจะป้อนโรงงานในประเทศ สินค้าออกของอังกฤษที่เป็นบริการสำคัญมีหลายชนิด เช่น บริการธนาคาร ประกันภัย การเดินเรือ การบินพาณิชย์ และบริการท่องเที่ยว เป็นต้น

แบบฉบับการศึกษาของประเทศอังกฤษในปัจจุบัน ยังบังคับถึงคุณค่าที่นิยม ในอดีตที่มีการแบ่งชั้นวรรณะในสังคม แต่ก็พอจะมองเห็นแนวโน้มว่ามีประชาธิปไตย และเทคโนโลยีมากขึ้น โดยทั่วไปยังมีความเห็นว่าการให้การศึกษาแก่คนทุกคนนั้น เป็นการสิ้นเปลืองและอังกฤษไม่สามารถจะทำได้ แต่ก็ไม่ได้เน้นในเรื่องการศึกษา เพื่อความปราค่เป็นเรื่องเท่าประเทศฝรั่งเศส ทางด้านศาสนาอังกฤษได้เน้นให้เห็น ความสำคัญและเป็นวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการศึกษา ในขณะที่ฝรั่งเศสได้มีการ ต่อต้านศาสนาอย่างรุนแรงในบางระยะ นอกจากนี้ยังเน้นในเรื่องสวามิภักดิ์ต่อกลุ่ม แต่ฝรั่งเศสเน้นในเรื่องของเอกภาพ ความประวัติชาวอังกฤษเน้นการศึกษาเป็น เรื่องของการทำคนให้เป็นสุภาพบุรุษมากกว่าการฝึกอาชีพ ซึ่งอาจจะ เป็นผลสืบต่อมาจาก การศึกษาของประชากรชาวกรีกโบราณ และด้วยการที่มีได้เน้นการศึกษาเพื่อ การอาชีพนี้เอง เป็นผลทำให้ประเทศประสพภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจอย่างแรง เมื่ออาณานิคมต่าง ๆ กำลังจะแยกตัวออกเป็นอิสระ

อังกฤษได้ปรับปรุงการศึกษาอย่างกว้างขวางทุกระดับ ทั้งระดับประถม และมัธยม นักการศึกษาส่วนหนึ่งมีความเห็นว่าควรแยกโรงเรียนมัธยมเป็นสามประเภท แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นว่า ควรจัดโรงเรียนมัธยมเพียงประเภทเดียวคือ มัธยมแบบประสม Comprehensive Schools จึงได้ทำการทดลองขึ้นทั่วประเทศ ได้ประกาศแนวนโยบายการศึกษาของชาติใหม่ ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นของรัฐทั้ง 3 แบบรวม เป็นโรงเรียนมัธยมแบบประสม

ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาของอังกฤษแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ การศึกษาระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา การศึกษาต่อจากมัธยมและการศึกษาใน มหาวิทยาลัย

1. การศึกษาก่อนประถมเด็กอายุ 3-4 ขวบ ไม่บังคับเด็กจะเรียนโดย สมิครใจ

2. ประถมศึกษา เด็กอายุ 5 - 11 ขวบ ชั้น 1-6
 ประถมต้น เด็กอายุ 5 - (7 หรือ 8) ชั้น 1 - (2 หรือ 3)
 ประถมปลาย เด็กอายุ (7 หรือ 8) - 11 ชั้น (3 หรือ 4) - 6
 บางโรงเรียนรวมอยู่ด้วยกัน

3. มัธยมศึกษา เด็กอายุ 12 - 16 ปี ชั้น 1-5

ทั้งประถมและมัธยมเป็นการศึกษาภาคบังคับ โดยจัดให้เด็กอายุ 5-16 ปี อยู่ในโรงเรียนเป็นเวลา 11 ปี เมื่ออายุครบ 16 ปีแล้ว อาจจะออกจากโรงเรียน หรือจะอยู่ต่อไปจนอายุครบ 18 หรือ 19 ปีก็ได้

4. การศึกษาชั้นสูง เป็นการศึกษาคือจากมัธยมและการศึกษาในมหาวิทยาลัย

เด็กที่มีอายุครบ 16 ปีแล้ว มีทางเลือกได้อย่างน้อย 4 วิธี คือ

1. เรียนต่อในโรงเรียนเดิมจนอายุครบ 18 ปี
2. เรียนต่อในวิทยาลัยเพื่อสอบในระดับสูง หรือเรียนสายอาชีพ
3. เรียนต่อในวิทยาลัยที่เปิดสอน ชั้นมัธยมปีที่ 6 (เป็นชั้นต่อจากการศึกษาภาคบังคับ)
4. ออกไปทำงานและเรียนต่อในภาคค่ำ หรือภาคกลางวันถ้าได้รับอนุญาตจากนายจ้าง

การเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งในระดับวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย จะพิจารณารับจากผู้ที่มีสอบผ่านประกาศนียบัตรในระดับธรรมดา และระดับสูง ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งจะเป็นผู้กำหนด

การศึกษา ก่อนประถม (Pre-Elementary Education)

แม้การศึกษาภาคบังคับจะเริ่มเมื่อเด็กอายุได้ 5 ขวบ เด็กส่วนมากจะเข้าโรงเรียนอนุบาล Nursery School ตั้งแต่อายุ 2 ขวบจนถึง 5 ขวบ จึงจะเข้าโรงเรียนประถมศึกษา

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวอังกฤษมีความจำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น จึงทำให้โรงเรียนอนุบาลมีความจำเป็นเพื่อรับหน้าที่เลี้ยงดูเด็กเล็กแทนพ่อแม่ โรงเรียนระดับนี้ส่วนมากตั้งโดยองค์การ, สมาคม, สถาบันของเอกชน แม้จะมีกฎหมายให้อำนาจแก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตั้งได้ แต่ก็ยังมีบทบาทน้อยมาก การเรียนเน้นหนักไปในทางปลูกฝังนิสัยที่ดี ทำให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับตัวเด็กเอง โดยผ่านประสาทต่าง ๆ เด็กโตจะให้เรียนเกี่ยวกับการเล่น, ดาราศาสตร์, การเล่าเรื่อง, การสนทนาโต้ตอบ, ศึกษาธรรมชาติวิทยา, วาดเขียน, คนตรี, การเต้นรำ และทัศนศึกษา

โรงเรียนรัฐบาลส่วนมากจะเปิดสอนชั้นเด็กเล็ก สำหรับเด็กอายุ 3-4 ขวบในโรงเรียนประถมศึกษา เช่น อาจจะมีโรงเรียนเปิดรับเด็ก 5-11 ขวบ หรือ 3-11 ขวบ ซึ่งบางครั้งเรียกว่า "โรงเรียนเด็กเล็กและประถมศึกษา"

โรงเรียนอนุบาลของอังกฤษยังขาดเงินช่วยเหลืออีกมาก แต่ก็ยังดีกว่าอีกหลายประเทศในโลก โรงเรียนอนุบาลมีส่วนช่วยเชื่อมการศึกษาระดับประถมกับชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก

ประถมศึกษา (Elementary Education)

การศึกษาระดับประถมของประเทศอังกฤษ เริ่มตั้งแต่เด็กอายุ 5 ขวบ จนถึง 11 ขวบ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ประถมคอนตันและประถมคอนปลาย

1. ประถมตอนต้น (Infant School) หลังจากจบอนุบาลก็จะเข้าศึกษาต่อในชั้นประถมตอนต้น ใช้เวลาเรียน 2 ปี อายุ 5 ถึง 7 ขวบ บางแห่งอาจถึง 8 ขวบ ใช้เวลาเรียน 2 หรือ 3 ปี การศึกษาระดับนี้มุ่งส่งเสริมความเจริญทางร่างกาย สติปัญญาและสุขภาพอนามัยของเด็ก ส่งเสริมศิลปกรรมจรรยาและก่อให้เกิดการพัฒนานิสัยที่ดีด้วย

2. ประถมตอนปลาย (Junior School) เป็นการศึกษาต่อจากประถมตอนต้น รับผิดชอบที่มีอายุตั้งแต่ 7 หรือ 8 - 11 ปี ใช้เวลาเรียน 3 หรือ 4 ปี เป็นการเรียนรวมกันระหว่างเด็กหญิงและเด็กชาย ซึ่งได้เรียนร่วมกันมาตั้งแต่ชั้นอนุบาล และโดยปกติก็จะเรียนรวมกันต่อไปโดยไม่แยกห้องทั้งสองระดับ

วิธีสอนในโรงเรียนเหล่านี้แตกต่างกันไป กล่าวคือครูบางคนอาจมุ่งเน้นการสอนในชั้นเรียนเป็นสำคัญ บางคนอาจมุ่งถึงกิจกรรมของแต่ละคนแต่ละกลุ่มไม่เป็นพิธีรีตอง วิชาพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษและเลขคณิตจะสอนในชั้นเรียนตามปกติ ส่วนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ชีววิทยา คณิตศาสตร์ ศิลปะ และศาสนา อาจจะทำกิจกรรมชิ้นงานโครงการของนักเรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม โรงเรียนประถมตอนปลายส่วนมากได้พยายามจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถให้เรียนในห้องเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการสอนของครูและช่วยให้เด็กที่มีความสามารถมีโอกาสมากขึ้นที่จะผ่านการทดสอบต่าง ๆ โดยเฉพาะการทดสอบข้อสอบ "สิบเอ็ดบวก" (Eleven plus Examination) ซึ่งผลการสอบอันนี้จะเป็นเครื่องชี้ชะตาว่า เด็กควรจะไปเรียนต่อโรงเรียนมัธยมประเภทใด และเป็นหลักโดยทั่วไปว่า เด็กที่สอบข้อสอบนี้ไม่ได้มีโอกาสเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยน้อยมาก

การสอบ "สิบเอ็ดบวก" จัดทำโดยหน่วยงานการศึกษาท้องถิ่น (Local Education Authorities) มีวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และการทดสอบสติปัญญา นอกจากนี้ยังพิจารณา ความเห็นของครูตลอดจนบันทึกประจำวันนักเรียน ทุกแง่มุมจะนำมาพิจารณาประกอบด้วย และในบางกรณีผลการสอบครั้งแรกส่อให้

เห็นว่าไม่น่าเชื่ออีกก็อาจจะจัดให้สอบอีกครั้งก็ได้ ทั้งนี้เพื่อจะกำหนดได้ว่าการมัธยมศึกษาในรูปแบบใดจึงจะดีที่สุดสำหรับเด็กแต่ละคน และเหมาะสมที่สุดตามความสามารถของเขา

ในท้องถิ่นที่เจริญบางแห่งจะมีโรงเรียนชั้นกลาง (Middle Schools) จัดสำหรับนักเรียนตั้งแต่อายุ 8 - 12 ขวบ หรือ 9 - 13 ขวบ หรือ 10 - 13 ขวบ

สำหรับโรงเรียนมัธยมอาจจะเปิดสอนเด็กอายุตั้งแต่ 12 - 16 ปี จนถึงอายุ 18 ปี และบางแห่งอาจจะรับเด็กอายุ 13 หรือ 14 ปี เรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไป จนอายุครบ 16 ปี ก็จะสอบรับประกาศนียบัตรการศึกษาระดับธรรมดา เมื่ออายุครบ 18 ปี จะสอบรับประกาศนียบัตรการศึกษาระดับสูง G.C.E.

โรงเรียนประเภทนี้มีจำนวนไม่มากนัก แต่กำลังได้รับความนิยมมาก

มัธยมศึกษา (Secondary Education)

มัธยมศึกษาอาจแบ่งออกตามประเภทของผู้จัดได้เป็น 2 ประเภทคือ
มัธยมศึกษาที่จัดโดยรัฐบาล และมัธยมศึกษาที่จัดโดยเอกชน

ก. มัธยมศึกษาที่จัดโดยรัฐบาล หรือโรงเรียนมัธยมของรัฐบาล มีหลายประเภทเรียงตามความสามารถของนักเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการสอบข้อสอบสิบเอ็ดบวกร ยกเว้นการเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม เด็กที่มีสติปัญญาดีจะเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมสายวิชาการ พวกที่สติปัญญาปานกลางจะเรียนในโรงเรียนมัธยมสายอาชีพศึกษา ส่วนพวกที่สติปัญญาไม่ค่อยดีจะเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมสายใหม่

1. โรงเรียนมัธยมสายวิชาการ (The Secondary Grammar School) เป็นโรงเรียนที่เตรียมคนเพื่อเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หลักสูตรการเรียน 7 ปี เน้นในเรื่องวิชาการส่งเสริมในด้านความคิด ความเฉลียวฉลาดและสติปัญญา นักเรียนส่วนมากเมื่อเรียนจบจะเอาประกาศนียบัตร G.C.E.

(General Certificate Examination) นักเรียนมีอายุตั้งแต่ 15-18 ปี จึงจะมีสิทธิสอบ G.C.E. คนที่อายุน้อยกว่า 18 ปี ต้องได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ มีนักเรียนเข้าเรียนประมาณ 15-20 เปอร์เซนต์

โรงเรียนมัธยมสายวิชาการมี 2 ระดับ คือ

1. โรงเรียนหลัก (Main School) เน้นหนักไปทางด้าน วิชาการ สำหรับเด็กอายุ 15-16 ปี

2. Six form สำหรับเด็กอายุ 16-18 ปี เด็กบางคน เมื่อพ้นเกณฑ์บังคับไปแล้ว แต่ประสงค์จะเรียนชั้น 6 ต่อไป จนถึงอายุ 17-18 ปี เป็นการเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย

2. โรงเรียนมัธยมสายอาชีพศึกษา (Secondary Technical School) โรงเรียนประเภทนี้พัฒนามาจากโรงเรียน Junior Technical School รับนักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เน้นวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ รับผิดชอบผู้ที่ได้คะแนนความถนัดทางช่างในระดับสูงเท่านั้น โรงเรียนมัธยมแบบนี้มักจะเจริญในเมืองใหญ่ ๆ ขณะเดียวกันต้องจ้างครูจากวิทยาลัยเทคนิคมาสอน ครูนั้นต้องมีปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และผ่านฝึกหัดครูจากคณะศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัย 1 ปี มีนักเรียนเข้าเรียนประมาณ 10 เปอร์เซนต์ เป็นการเตรียมเด็ก เพื่อเข้าเป็นลูกมือระดับฝึกหัดในแขนงต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมพาณิชย์

3. โรงเรียนมัธยมสายใหม่ (Secondary Modern School) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนมากที่สุดประมาณ 2 ใน 3 ของโรงเรียนมัธยมทั้งหมด โรงเรียนประเภทนี้มีการค้นคว้าความสามารถพิเศษ ส่งเสริมด้านทักษะ ความรับผิดชอบ ความเป็นพลเมืองดี ส่งเสริมกิจกรรม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หลักสูตรการเรียน 4 ปี ต่อจากประถมปลาย นักเรียนจะเรียนอยู่ในโรงเรียนจนอายุ 15 ปี เด็กพวกนี้สติปัญญาผู้สองพวกแรกไม่ได้ มีน้อยคนจะสอบข้อสอบ G.C.E. ผ่าน ต่างจากโรงเรียนมัธยมประเภทอื่นที่จัดเป็นสหศึกษา

(Co-Education) กระทรวงศึกษาสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ แต่ทางปฏิบัติโรงเรียนได้รับเงินอุดหนุนน้อย อัตราส่วนครูต่อนักเรียนก็สูง จนทำงานไม่ได้ผล อัตราเงินเดือนของครูต่ำกว่าครูของโรงเรียนประเภทอื่น

หลักใหญ่ของโรงเรียนนี้ก็คือ ส่งเสริมในเรื่องหลักความจริงหรือความรู้ ส่งเสริมความสนใจและการกระทำกิจกรรม การสอนวิชาต่าง ๆ ให้เด็กได้อภิบาล ฤกษ์ปฏิบัติร่วมกัน ยึดหลักการการศึกษาของ John Dewey มีนักเรียนเข้าเรียนประมาณ 70-75 เปอร์เซนต์

สำหรับค่าเล่าเรียนในโรงเรียนดังกล่าวไม่ต้องเสีย และเด็กอังกฤษประมาณ 90 เปอร์เซนต์กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนทั้ง 3 แบบนี้

การศึกษาที่จัดโดยรัฐบาลนี้เทศบาลหรือองค์การปกครองท้องถิ่นแต่ละแห่ง เป็นผู้จัดตั้งขึ้นจากเงินกองทุนอุดหนุนสาธารณะ โดยเด็กที่มีอายุระหว่าง 5-11 ปี จะได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาและเด็กอายุ 12-16 ปี จะได้รับการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เมื่อเด็กมีอายุครบ 16 ปีแล้ว จึงจะจบการศึกษาภาคบังคับ

ในระดับมัธยมศึกษาเมื่อเด็กเรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 5 หรือมีอายุครบ 16 ปีแล้ว เด็กอาจจะออกจากโรงเรียนได้ และมีสิทธิสอบเพื่อไปศึกษาต่อจนแล้วถ้าสอบผ่านจะได้ General Certificate of Education (G.C.E.) ระดับโอ (O Level) ถ้าเด็กคนใดสอบได้ประกาศนียบัตรระดับโอแล้วไม่ประสงค์จะออกจากโรงเรียนเพื่อเรียนต่อในโรงเรียนเดิมอีก 2 ปี (Sixth form) แล้วสอบเอา G.C.E. ระดับ เอ (A Level) ก็ได้

เด็กที่ได้ G.C.E. ระดับโอ สามารถจะไปเรียนต่อในโรงเรียนฝึกหัดครู และโรงเรียนหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนการเรียนต่ออีกสองปีเพื่อสอบให้ได้ G.C.E. ระดับเอ นั้น เป็นการเตรียมเพื่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ การสอบเพื่อให้ได้ G.C.E. ทั้งสองระดับนี้จึงนับว่าเป็นการสอบพิเศษที่สำคัญที่สุดในระดับมัธยมศึกษา

นักเรียนโรงเรียนแกรมมาสกูลส่วนมากจะเรียนอยู่จนอายุ 18 ปี เมื่อสอบได้ G.C.E. ตามที่ตกลงการแล้วก็จะออกไปเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

ในปัจจุบันโรงเรียนมัธยมของประเภทอังกฤษยังคงแยกออกเป็น 3 ประเภทอยู่ แยกจำนวนโรงเรียนประมาณกำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หน้าที่ของโรงเรียนทั้ง 3 ประเภทนั้นอาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนมัธยมสายวิชาการ Grammar School รับนักเรียนประมาณร้อยละ 20 ของกลุ่มเด็กที่มีความสามารถทางสติปัญญา สูงสุดเขาเรียน วิชาวิชาการสอนหลักสูตรที่เน้นหนักทางวิชาการให้แก่เด็กเรียนที่เก่งที่สุด เพื่อมุ่งศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่อยู่ใน โรงเรียนประเภทนี้จึงตั้งชื่อสำหรับบุคคลที่สติปัญญาเป็นเลิศโดยเฉพาะ ส่วนโรงเรียนมัธยมสายอาชีพศึกษา Secondary Technical นั้นจัดหลักสูตรสำหรับบุคคลที่มุ่งไปยังสายอาชีพ ส่วนใหญ่จะเป็นหลักสูตรวิชาช่างยนต์สำหรับเด็กชาย และวิชาพาณิชยศาสตร์สำหรับเด็กหญิง

สำหรับโรงเรียนมัธยมสายใหม่ Modern School ซึ่งตั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษา ปี พ.ศ. 2487 นั้นในปัจจุบันระดับที่สอบสอบมัธยมมัธยมศึกษาทั้งในอังกฤษ และเวลส์ถึงประมาณร้อยละ 70 ของนักเรียนระดับนี้ โรงเรียนประเภทนี้จะมีลักษณะแตกต่างกันมาก และรับเด็กที่ชื่นชอบเชตควาแตกต่างเขาเรียน อยากรักความโดยทั่วไปแล้วโรงเรียนประเภทนี้ซึ่งตั้งขึ้นโดยมุ่งจะรับเด็กที่มีความสามารถในระดับปานกลาง หลักสูตรการสอนก็เน้นหนักเกี่ยวกับวิชาพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ และวิชาการฝีมือและทักษะประเภทต่าง ๆ ความสนใจที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมสายใหม่นี้ ทำให้เกิดการหาคะลองประเภทต่าง ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยมีความประสงค์และการเน้นหนักในเนื้อหาวิชาแตกต่างกันไป

การศึกษาที่จัดโดยรัฐตามหลักจะได้รับการอุดหนุนจากรัฐการทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษา สำหรับกิจการศึกษาที่เอกชนเป็นผู้ริเริ่มความยกแล้วไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เว้นแต่อาจหาหน่วยงานการศึกษาท้องถิ่นจะจัดทำความตกลงกับ

โรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ให้รับนักเรียนจำนวนหนึ่ง โดยทางหน่วยงานการศึกษาท้องถิ่นเป็นผู้จ่ายค่าเล่าเรียนในบางส่วนหรือทั้งหมด

โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ในระยะ 3-4 ปีมานี้ทางการได้จัดตั้งโรงเรียนใหม่ขึ้นในบางท้องที่เพื่อเป็นการทดลองอีกแบบหนึ่งเรียกว่าโรงเรียนมัธยมแบบประสม (Comprehensive Schools) รับเด็กอายุ 11 ปีโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก วิชาที่จัดสอนมีทั้งวิชาสามัญ วิชาเทคนิค และวิชาช่างฝีมือ นักเรียนอาจเลือกเรียนวิชาใด ๆ ได้เองตามความถนัด โดยครูเป็นผู้แนะแนวและมีสมาคมครูผู้ปกครองของนักเรียนเป็นที่ปรึกษา

ข. มัธยมศึกษาที่จัดโดยเอกชน สถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาของเอกชนมีหลายประเภทที่สำคัญคือ

1. โรงเรียนเตรียม (Preparatory School) หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า Prep. Schools ปัจจุบันมีจำนวนประมาณ 560 โรงเรียน รับนักเรียนอายุระหว่าง 8-14 ปี ส่วนมากเป็นนักเรียนประจำ วัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจัดสอนวิชาสามัญเบื้องต้นแก่เด็กที่เตรียมตัวไปเข้าพับลิกสกูล (Public School) อินดีเพนเด้นท์ สกูล (Independent Schools) หรือโรงเรียนมัธยมสายวิชาการ Grammar Schools ต่อไป โรงเรียนนี้ขึ้นอยู่กับ Incorporated Association of Preparatory School สมาคมครูใหญ่ของโรงเรียนเตรียม สมาคมนักเรียนที่รักษามาตรฐานการศึกษาและประสานงานระหว่างโรงเรียนเตรียม ต่าง ๆ

2. โรงเรียนพับลิกสกูล (Public School) โรงเรียนชนิดนี้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนที่มีชื่อเสียงมาก มีระเบียบการสอนดี เป็นที่รู้จักกันทั่วไป รับนักเรียนที่มีอายุ 13-14 ปี โดยต้องผ่านการสอบ Common Entrance Examination หรือการสอบสัมภาษณ์ เป็นการให้การศึกษาแก่คนบางกลุ่มบางเหล่าเท่านั้น เพราะเด็กที่เข้าโรงเรียนนี้ได้เป็นเด็กที่มีสติปัญญาดี วงศ์ตระกูลและฐานะเศรษฐกิจ หลักสูตรการเรียนส่วนใหญ่เน้นการเตรียมตัวเพื่อเข้า

มหาวิทยาลัยและเนนคานมนุษย์ศึกษามากกว่าคานอื่น ตามปกคินักเรียนจะเรียนอยู่ใน Public School จนถึงอายุประมาณ 18 ปี เพื่อเตรียมตัวสอบ G.C.E. ทั้งระดับ "O" และระดับ "A" เมื่อสอบ G.C.E. ตามวิชาที่คองการแล้ว นักเรียนจาก Public School เกือบทั้งหมดจะไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่อไป การสอบ G.C.E. นี้ ตามธรรมเนียมของ Public School ถือกันว่าจะคองส่งนักเรียนของคนเขาสอบขอสอบของมหาวิทยาลัยแคมบริดจ์ หรือมหาวิทยาลัยออกฟอร์ด ซึ่งถือกันว่ามีมาตรฐานการวัดผลสูงกว่ที่อื่น

โรงเรียนชนิดนี้มี 2 ประเภท คือ ประเภทหนึ่งจัดสำหรับนักเรียนชายซึ่งมีไม่เกิน 200 โรงเรียน ทุกโรงเรียนจะคองเป็นสมาชิกของสมาคมครูใหญ่ โรงเรียน Public Schools ซึ่งเรียกว่า The Headmasters Conference อีกประเภทสำหรับเด็กหญิง มี 241 โรงเรียน อยู่ในความควบคุมดูแลของ The Association of Head Mistresses

ก่อนเข้าโรงเรียนทับลิคสกูล ส่วนมากจะคองผ่านโรงเรียนเตรียม Preparatory School เสียก่อน

การเรียนเป็นการเนนและเตรียมเด็กเพื่อสอบขอสอบ "สิบเอ็ดขวก"

โรงเรียนทับลิคสกูลที่มีชื่อเสียง ใคแก

โรงเรียน	Winchester	ตั้งในปี พ.ศ. 1932
โรงเรียน	Eton	ตั้งในปี พ.ศ. 1984
โรงเรียน	Westminster	ตั้งในปี พ.ศ. 2103
โรงเรียน	Rugby	ตั้งในปี พ.ศ. 2110
โรงเรียน	Harrow	ตั้งในปี พ.ศ. 2114

ในช่วงหลายศตวรรษที่ผ่านมา ผู้นำในคานต่าง ๆ ของประเทศอังกฤษเป็นผลผลิตจากโรงเรียนประเภทนี้แทบทั้งสิ้น

3. อินคิเพนเคนท์ สกูล ปัจจุบันมี 1300 โรงเรียน The Society of Headmasters of Independent Schools เป็นผู้ควบคุมดูแลและรับผิดชอบ โรงเรียนชนิดนี้ ถ้ามีระบบการสอนที่ดี มีมาตรฐานการศึกษาสูง และมีอุปกรณ์การสอนเพียงพอ อาจสมัครเขาเป็นพับลิกสกูลได้ ถ้ามีจำนวนของพับลิกสกูลว่างลง (ลดจากจำนวน 200) โดยอนุมัติของ The Headmasters Conference การศึกษาโดยทั่วไปใน Independent School มีหลักการและจุดประสงค์เช่นเดียวกับการศึกษาใน พับลิกสกูล ทั้งที่กล่าวข้างต้น

อุดมศึกษา (Higher Education)

การศึกษาชั้นอุดมศึกษาหรือการศึกษาในระดับสูงนี้ โดยปกติจะเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ได้รับปริญญาหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ การศึกษาระดับนี้จึงรวมถึงมหาวิทยาลัย วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยครู สำหรับมหาวิทยาลัยมีการศึกษาในมหาวิทยาลัยและการศึกษานอกมหาวิทยาลัย

ก. การศึกษาในมหาวิทยาลัย (University) เป็นการยากที่จะกล่าวถึงมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ เพราะแต่ละแห่งมีส่วนที่เหมือนกัน และขอปลีกย่อยที่แตกต่างกันมาก ถ้าจะพูดรวม ๆ ถึงลักษณะใหญ่ ๆ ก็อาจกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอิสระที่ไม่ขึ้นอยู่กับกระทรวงใดโดยปกตินักศึกษาในมหาวิทยาลัยอายุประมาณ 18 ปี และผ่านระดับเอ ตั้งแต่สองวิชาขึ้นไป ส่วนมากใช้เวลาเรียน 3-4 ปี สาขาทันตแพทย์ ใช้เวลา 5 ปี สถาปัตยกรรม และสัตวแพทย์ ใช้เวลา 5-6 ปี แพทย์ศาสตร์ ใช้เวลา 6 ปี เมื่อสำเร็จจะได้รับปริญญาบัตร ซึ่งมหาวิทยาลัยเป็นผู้ให้

ส่วนการศึกษาชั้นสูงกว่าปริญญาตรี เป็นการศึกษาคนควาด้วยตนเอง ภายใต้การควบคุมแนะนำของอาจารย์ ตามปกติ Post-graduate Diploma ใช้เวลาศึกษาคนควาคอกจากปริญญาตรี 1 ปี ชั้นปริญญาโท 1-2 ปี ปริญญาเอก 3 ปี ขึ้นไป

การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยส่วนมากไม่มีการสอบเข้าของตนเอง แต่จะพิจารณาจากผลของการสอบชั้น ม.ศ. 5 แล้วจะคงใช้เวลาเพื่อสอบ G.C.E. ประมาณ 2-3 ปี

การสอบไค้ G.C.E. นั้นมิไค้เป็นหลักประกันว่าจะไค้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่ตองการเสมอไป ทั้งนี้เพราะอังกฤษก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเมืองไทยคือ ผู้ที่ตองการจะศึกษามีมากกว่าที่สถานศึกษาจะไค้รับ มหาวิทยาลัยมีสิทธิ์จะเลือกนักศึกษาตามตองการ การจั้สอบพิเศษ G.C.E. นั้น จั้ค้โดยบุคคลภายนอกโรงเรียน มีสภาการศึกษาหลายแห่งจั้ขึ้น แต่ละแห่งมีหลักสู้ตรของตนเอง ออกขอสอบเอง อันเป็นผลให้มาตรฐานแตกตางกัน การจะเข้มามหาวิทยาลัยไค้จะตองสอบให้ไค้ระดับเอ ส่วนจะไค้ระดับเอก็วิชาหรือระดับโอ ก็วิชานั้น แล้วแตกภู้เกณฑ์ของแต่ละมหาวิทยาลัย โดยปกติผู้ที่สอบไค้เกรด เอ, บี และ ซี มักจะไค้รับการพิจารณา ก่อน และปัจจุบันมหาวิทยาลัยไค้พิจารณาถึงความสนใจความถนัดควบคู่ไปกับประวัติการเรียนคานวิชา การควย

การยื่นสมัครเข้มาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ การสมัครเข้ศึกษาในระดับปริญญาตรี ไม่ยื่นตรงต่อมหาวิทยาลัย แต่ยื่นตองการกลางที่เรียกว้า The University Central Council on Admission (U.C.C.A.) โดยผู้สมัครมีโอกาสระบุชื่อมหาวิทยาลัยตาง ๆ เพื่อเลือกไค้ 5 ชื่อ ลค้หลันตามลำดับความประสงค์ที่จะเข้ศึกษา องค์กรกลางค้งกล่าวนี้เป็นเพียงผู้รวบรวมและส่งใบสมัครไปยังมหาวิทยาลัยตาง ๆ ตามที่ผู้สมัครระบุเลือกไว้เท่านั้น ส่วนการพิจารณารับหรือไม่รับ หรือรับโดยมีเงื่อนไขอย่างไรไค้ หรือจะเรียกว้าผู้สมัครไปสอบสัมภาษณ์เพิ่มเติมอย่างไร เป็นสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยโดยเฉพา การยื่นใบสมัครจะตองยื่นล่วงหน้าก่อนปีการศึกษาที่จะเข้ศึกษา

สำหรับผู้สมัครเข้มาวิทยาลัย Oxford และ Cambridge นอกจ้ากจะตองมีพื้นความรู้ค้งกล่าวข้างคนแล้วจะตองเข้สอบ Entrance Examination ของมหาวิทยาลัยทั้งสองนี้ควย

การยื่นสมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จการศึกษา
ชั้นปริญญาตรีแล้วอาจยื่นสมัครต่อสถานศึกษาใดโดยตรง สถานศึกษาจะรับหรือไม่รับ
โดยพิจารณาจากผลการศึกษาในระดับปริญญาตรี แล้วแจ้งให้ผู้นสมัครทราบโดยตรงเช่นกัน

กล่าวโดยสรุป การเรียนในระดับอุดมศึกษาของประเทศอังกฤษ สำหรับ
ปริญญาตรีเรียน 3 ปี ปริญญาโทเรียน 2 ปี คอกจากปริญญาตรี ปริญญาเอกเรียนไม่
ต่ำกว่า 3 ปี คอกจากปริญญาโท

ข. การศึกษานอกมหาวิทยาลัย การศึกษาวิชาทางค่านนี้ เป็นการศึกษา
วิชาอาชีวะ วิชาช่างเทคนิค และการศึกษาวิชาการประยุกต์ มีระดับการศึกษาเริ่ม
ตั้งแต่ชั้นประกาศนียบัตร Diploma ปริญญาตรี โท และปริญญาเอก นักเรียนอาจ
จะเริ่มศึกษาในระดับประกาศนียบัตรได้ตั้งแต่อายุเกณฑ์บังคับ คือ อายุ 16 ปีเศษ
โดยไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้ G.C.E. แต่ถ้าจะเริ่มตนการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป ต้อง
สอบ G.C.E. หรือมีพื้นฐานความรู้ตามที่การศึกษาระดับนั้น ๆ ต้องการ การศึกษาแบบนี้
กำลังได้รับการส่งเสริมมากในปัจจุบัน

สถานศึกษาสำหรับวิชาทางค่านนี้มีหลายประ เภท เช่น Colleges of
Further Education, Technical Colleges of Education, National
Colleges และ Polytechnics เป็นต้น สถานศึกษาเหล่านี้ส่วนมากขึ้นอยู่กับ
ศึกษาธิการประจำท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาที่ประสาทวุฒิบัตรหรือปริญญาบัตรตามหลักสูตร
ที่ดำเนินการสอนเองไม่ได้ ผู้ที่สำเร็จจะใ้รับวุฒิบัตรหรือปริญญาบัตรจากองค์การภาย
นอกที่ใ้รับอำนาจใ้การนี้ เช่น กระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์ เป็นุ้ประสา
วุฒิบัตรที่ต่ำกว่าปริญญาตรี คือ ระดับประกาศนียบัตร และ Diploma สำหรับวุฒิบัตร
ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป Council for the National Academic Awards
เป็นผู้นอนุมัติและประสาทปริญญาซึ่งเรียกว่า C.N.A.A. Degree และมหาวิทยาลัย
บางแห่งอนุมัติและประสาทปริญญาใ้แก่นักศึกษาในสถาบันอื่นใ้ได้ ซึ่งเรียกว่า External
Degree เช่น London University เป็นต้น นอกนั้นยังมีวุฒิของสมาคมอาชีพ
ซึ่งประสาทโดยสมาคมอาชีพต่าง ๆ อีกมากมาย

สถาบันการศึกษาอาชีพชั้นสูง

เด็กอังกฤษที่พ้นเกณฑ์การศึกษามัธยมศึกษาแล้วอาจแยกออกได้เป็น 2 กลุ่ม

1. เด็กที่ได้รับการศึกษาอบรมมาจากด้านวิชาการ โดยเฉพาะส่วนใหญ่เป็นเด็กที่ศึกษาในโรงเรียนมัธยมประเภท Grammar, Public ที่มุ่งอุดมศึกษา
2. เด็กที่ถือว่าสติปัญญาเป็นรองกลุ่มแรก ซึ่งส่วนใหญ่ศึกษาในโรงเรียนมัธยมประเภท Secondary Modern School หรือ Secondary Technical School หรือ Comprehensive School ซึ่งไม่มุ่งถึงชั้นอุดมศึกษา แต่จะศึกษาเพื่อรับ Certificate หรือ Diploma หรือปริญญาจากหลักสูตรที่จัดสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่มหาวิทยาลัย

เด็กพวกนี้อาจจะออกจากโรงเรียนก็เข้าทำงานประจำและหาโอกาสเรียนในหลักสูตร Part-time หรือหลักสูตรสลับ อีกส่วนหนึ่งจะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเต็มเวลา ซึ่งทางการได้จัดเตรียมไว้ให้พร้อมโดยถือหลักว่าเด็กทุกคนที่ต้องการศึกษาความรู้เพิ่มเติมมีโอกาสจะได้ตามความเหมาะสม และความสามารถของตนเอง

การศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูงนี้มีสถานศึกษาหลายประเภทแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ

1. วิทยาลัยประจำท้องถิ่น (Local or Area Colleges) ได้แก่ สถานศึกษาที่เรียกชื่อทั่วไปว่า Colleges of Further Education Technical College, อยู่ในความควบคุมดูแลรับผิดชอบของ Local Education Authorities ปัจจุบันมีประมาณ 520 แห่ง เป็นสถานศึกษาที่มีมากที่สุดในการศึกษาระดับนี้

2. วิทยาลัยประจำภาค (Regional Colleges) หรือ Colleges of Technology และ Polytechnics อยู่ในความรับผิดชอบของ Local Education Authorities เช่นกัน ปัจจุบันมี 50 แห่ง

3. วิทยาลัยแห่งชาติ (National Colleges) จัดตั้งเพื่อกำเนินการศึกษาวิชาเฉพาะอย่าง เช่น The National College of Agricultural Engineering คำเ้เนินการภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการอิสระ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงศึกษาและวิทยาศาสตร์ และผู้แทนจากวงการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบัน มี 5 แห่ง

4. มหาวิทยาลัย (Universities) ปัจจุบันมี 55 แห่ง มีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ตลอดจนการวางหลักสูตร การดำเนินการสอน และการให้ทุนอุดหนุนต่าง ๆ เป็นอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเด็ดขาด

ประเภทที่ 1, และ 2 แม้จะแตกต่างกันอยู่บ้าง ก็ยังมีข้อที่คล้ายคลึงกันอยู่มาก จึงจะกล่าวถึงโดยรวมกันเรียกว่าสถาบันวิชาชีพชั้นสูง สำหรับประเภทที่ 4 โ้กกล่าวไว้อย่างละเอียดในตอนคนแ่แล้ว ซึ่งเป็นการศึกษาในมหาวิทยาลัย

สถาบันวิชาชีพชั้นสูงประเภทที่ 1 จัดการศึกษาสำหรับเด็กในเข้ครัวบ้คคชอบของคน โดยกำหนดหลักสูตรหรือวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมของท้องถิ่น ส่วนสถาบันการศึกษาประเภทที่ 2 จะมีข้อช่วยความรับผิดชอบและวิชาการวางขวางออกไป และจัดการศึกษาในระดับสูงขึ้น คือ ระดับ Higher National Certificate จนถึงขั้นปริญญา

สำหรับวิชาที่สอนในสถาบันเหล่านี้แต่ละแห่งมีความแตกต่างกันไปบ้าง แต่โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่ามีวิชาที่จัดสอนแบ่งไ้เป็น 2 แผนก คือ

1. แผนกวิชาสามัญ เป็นแผนกวิชาที่เรียนเพื่อจะเตรียมตัวสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร G.C.E. ทั้ง 2 ระดับ คือ ระดับ 0 และระดับ เอ เวลาที่เรียนไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความต้งการจำนวนวิชาที่จะสอบ และความสามารถของนักเรียน อาจจะใช้เวลาเพียง 1 ปี หรือมากกว่า

2. แผนวิชาชีพ มีขอบข่ายกว้างขวางมาก ทั้งทั้งด้านวิทยา-ศาสตร์ ธุรกิจการคา อุตสาหกรรม การบริหาร ศิลปและความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น มุ่งจะส่งเสริมงานธุรกิจ การคา อุตสาหกรรม และงานอาชีพของท้องถิ่น

การกำหนดหลักสูตรเป็นคณะกรรมการที่กระทรวงศึกษาและวิทยาศาสตร์ตั้งขึ้น หรือหลักสูตรที่สมาคมอาชีพต่าง ๆ ตั้งขึ้น สดวกในการไปเรียนของผู้ที่ทำงานและเรียนอย่างเดี่ยว เพราะมีหลักสูตรหลายชนิดให้เลือกโค มีหลักสูตร 3 ชนิดคือ

1. หลักสูตรเต็มเวลา Full-time Course คือ หลักสูตรที่นักเรียนจะต้องมาเรียนตลอดวันสม่ำเสมอติดต่อกันไป

2. หลักสูตรสลับ (Sandwich Course) คือหลักสูตรที่ต้องเรียนที่โรงเรียนระยะหนึ่ง และไปทำงานระยะหนึ่งสลับกันระยะละ 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี แล้วแต่ลักษณะวิชา

3. หลักสูตรนอกเวลา Part-time Course คือหลักสูตรที่ตรงกันข้ามกับหลักสูตรเต็มเวลา อาจจะมาเรียนสัปดาห์ละ 1-2 วัน หรืออาจจะมาเรียนตอนค่ำ

ผู้ที่เรียนจบจะได้คุณวุฒิหลายระดับจากผู้ให้ต่าง ๆ กัน เช่น อาจจะได้จากวุฒิที่สถานศึกษาให้เอง หรือบุคคลภายนอกให้ หรือถ้าแผนกสามัญจะได้ ประกาศนียบัตร G.C.E. จากองค์การสอบไล่ที่คนสมัคร ส่วนแผนกวิชาชีพจะไ้รับวุฒิมั้ตรีที่สำคัญแบ่งโค 3 ระดับ คือ ระดับ Certificate ระดับ Diploma และระดับ Degree

ปริญญาที่จะไ้รับจากการศึกษาในสถาบันการศึกษาอาชีพชั้นสูงมี 2 ชนิดคือ

1. C.N.A.A. Degree หรือ Council for National Academic Awards เป็นองค์การอิสระตั้งโคโดยพระราชกฤษฎีกา มีหน้าที่อนุมัติการ

กำหนดหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาต่าง ๆ ที่ไม่ใช้ในมหาวิทยาลัย

2. External Degree เป็นวุฒิที่ให้โดยมหาวิทยาลัย แต่นักศึกษาจะของสมัครเขาเรียนในสถาบันการศึกษาวิชาชีพชั้นสูงชนิด Technical Colleges, หรือ Polytechnics ตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด ปัจจุบันที่ให้ปริญญาโดยวิธีนี้คือ London University ฯลฯ

โดยสรุปแล้ว การศึกษาวิชาชีพชั้นสูงในประเทศอังกฤษนี้ นักเรียนอาจเริ่มศึกษาได้ตั้งแต่ออกจากโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีสถานศึกษามากมายหลายชนิด มีวิชาทุกแขนงที่นักเรียนจะเลือกเข้าศึกษาได้ตามความเหมาะสมและความสามารถของตนเอง และมีให้เลือกศึกษาได้ทุกระดับความรู้ ปัญหาสำคัญอยู่ที่เห็นความรู้ ภาษาอังกฤษซึ่งจะต้องสามารถทุก เขียนได้อย่างดี หรือเห็นความรู้วิชา G.C.E. ซึ่งจะต้องสอบให้ได้ตามสถานศึกษาต่าง ๆ กำหนดไว้สำหรับแต่ละสาขาวิชาชีพที่จะศึกษาต่อไปเท่านั้น

การอาชีวศึกษา

สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ที่สอนอาชีวศึกษา คือ วิทยาลัยเทคนิค ซึ่งเจริญขึ้นและแตกแยกมาจากสถาบันทางเครื่องจักรกลในสมัยปฏิวัติอุตสาหกรรม ปัจจุบันการศึกษาในคานนี้เน้นที่จะผลิตช่างเทคนิค โดยเหตุที่สมัยนี้เป็นสมัยแห่งความก้าวหน้าทางคานเทคโนโลยี ช่างเทคนิคนับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญ ความจริงคำว่าช่างเทคนิคนี้ยากที่จะให้คำจำกัดความ เพราะวาทักษะและความสามารถนั้นอาจจะแตกต่างกันตั้งแต่ นักวิชาชีพ โดยปกติช่างเทคนิคจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาเฉพาะวิชาและฝึกปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมแนะนำของวิศวกรหรือนักวิทยาศาสตร์ที่มีความสามารถทางคานนั้น ๆ

การศึกษาในประเทศอังกฤษเรียนได้ 3 ทางด้วยกันคือ การเรียนโดยหลักสูตรเต็มเวลา หลักสูตรที่เรียนเป็นบางเวลา และหลักสูตรการเรียนสลับกับการฝึกงานอย่างละ 6 เดือน

หลักสูตรทางอาชีพศึกษานี้กว้างขวางและแตกต่างกันมากมาย มีตั้งแต่หลักสูตรสำหรับ
ฝึกอาชีพที่ตองไขฝีมือหรือหลักสูตรการช่างนั่นเอง จนถึงชั้นปริญญาเอก เราอาจจะ
แยกทุกเป็นประเภท ๆ ได้ดังนี้

1. หลักสูตรการช่าง (Craft Courses) ตามวิทยาลัยเทคนิคต่าง ๆ
เปิดสอนหลักสูตรนี้เพื่อฝึกผู้มีอาชีพที่ตองไขฝีมือเป็นตงว่า ช่างปูน ช่างไม้ ช่างทาสี
ช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ โดยปกติจะเป็นหลักสูตรที่เรียนเป็นบางเวลาเท่านั้น ผู้ที่
เรียนจบสองปีมีสิทธิสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรงานฝีมือ และผู้ที่เรียนจบสี่ปี มีสิทธิสอบ
เพื่อรับประกาศนียบัตรงานฝีมือชั้นสูง เจ้าของขอสอบทั้งสองประเภทนี้คือ City
and Guilds of London Institute หรือ The Royal Society of Arts
ในปัจจุบันไม่มีการกำหนดความรู้ทางสามัญของผู้ที่จะเรียน แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่ได้รับ
ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาจะมีภาษดีกว่า โดยทั่วไปแล้วเด็กส่วนมากมุ่งให้โคประกาศ
นียบัตรงานฝีมือชั้นธรรมดา ส่วนเด็กที่ฉลาดก็มักจะมีมุ่งให้โคประกาศนียบัตรงานฝีมือ
ชั้นสูง

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรแห่งชาติ (National Certificate
Courses) ประกาศนียบัตรแห่งชาตินี้ควบคุมและให้โคโดย คณะกรรมการร่วมระหว่าง
กรมการศึกษาและองค์การอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพนั้น ๆ เช่น สถาบันวิศวกรช่าง
กล ก็รวมให้โคประกาศนียบัตรทางช่างกล เป็นต้น คณะกรรมการร่วมเป็นผู้อนุมัติหลักสูตร
ซึ่งวิทยาลัยเป็นผู้ร่าง และแต่งตั้งที่ปรึกษาในการสอบ ประกาศนียบัตรแห่งชาติ แบ่ง
เป็น 2 ประเภท คือ ชั้นสามัญและชั้นสูง ประกาศนียบัตรแห่งชาติชั้นสามัญ (Ordinary
National Certificates--O.N.C.) ให้แก่นักเรียนที่ทำงาน แต่ไปเรียนเป็นบาง
เวลาหรือเรียนตอนเย็น เป็นเวลา 3 ปี คือเรียนประมาณ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
สำหรับประกาศนียบัตรแห่งชาติชั้นสูง ผู้ที่เรียนเป็นบางเวลาเป็นเวลา 2 ปี พร้อมทั้ง
มีสิทธิสอบ O.N.C. แล้ว และเรียนต่ออีก 2-3 ปี จึงจะมีสิทธิสอบ H.N.C.

เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในตงปี พ.ศ. 2504 กระทรวง
ศึกษาธิการโคปรับปรุงและส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสดีขึ้น ในเรื่องเกี่ยวกับการ